

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Udejanjanje e-mobilnosti

Revizija smotrnosti/učinkovitosti poslovanja
Revizijsko obdobje: 1. 1. 2016 do 30. 6. 2019

Cilji RS glede toplogrednih plinov

Zaustaviti rast emisij prometa, da se ne bodo povečale za več kot 18 % (oziroma 12 % po Celovitem nacionalnem energetske in podnebne načrtu Republike Slovenije) do leta 2030 glede na leto 2005

toplogredni plini

2/3 energetika, industrija, kmetijstvo, odpadki, drugi sektorji

1/3 promet

35 %

tovorni letalski železniški

65 %

osebna vozila

UKREPI

Eden izmed ukrepov za doseganje okoljskih ciljev glede toplogrednih plinov so **finančne spodbude za spodbujanje e-mobilnosti**

Nakup e-vozila

Nepovratne in povratne finančne spodbude za nakup e-vozila

- nepovratne spodbude od **3.000 €** do **7.500 €**
- kreditiranje nakupa do **40.000 €**

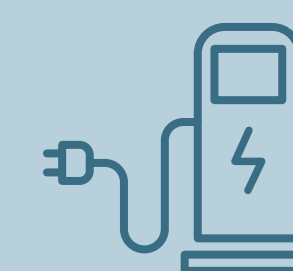

Zmanjšanje stopnje davka na motorna vozila

Oprostitev letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu

Postavitev polnilnih postaj

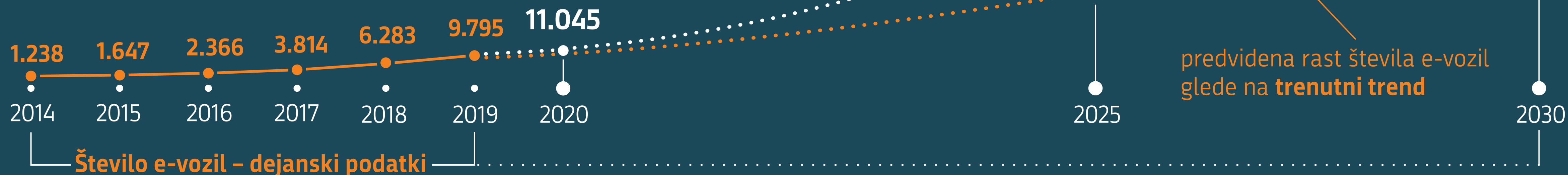

Nepovratne finančne spodbude za postavitve polnilnih postaj za e-vozila

- od **3.000 €** do **5.000 €** za polnilno postajo

Skupno število prvič registriranih e-vozil

V letu 2019 je bilo v Sloveniji **vsako 132. vozilo e-vozilo** (baterijsko ali priključno hibridno)

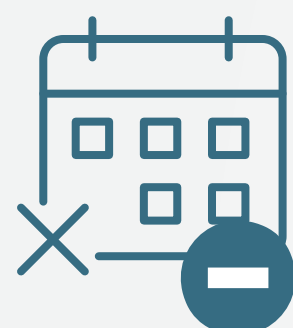

KAJ SMO REVIDIRALI?

➤ Poslovanje Ministrstva za infrastrukturo pri načrtovanju, izvajanju in spremljanju ukrepov e-mobilnosti in **načrtovanju** komplementarnih ukrepov e-mobilnosti

Ministrstvo je bilo pri načrtovanju, izvajanju in spremljanju ukrepov e-mobilnosti **DELNO UČINKOVITO**

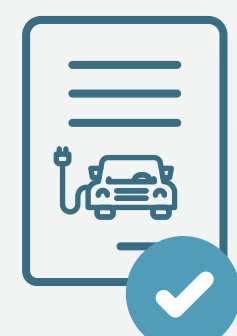
NAČRTOVANJE

Ni pravočasno pripravilo nacionalnega okvira politike in predpisa za prenos evropske direktive o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva v slovenski pravni red.

Ni pripravilo ustreznih strateških dokumentov, saj strateški dokument za alternativna goriva ne vsebuje vse predpisane vsebine, strateška dokumenta za okoljsko in energetske politiko pa sta neaktualna, saj sta stara okoli 15 let.

Izvedbeni dokumenti prometne, okoljske in energetske politike vključujejo ukrepe e-mobilnosti, cilji in ukrepi so hierarhično urejeni, mednarodne obveznosti so upoštevane.

Ni preverilo nasprotujočih si ukrepov e-mobilnosti (kot so spodbude za fosilna goriva) in načrtovalo zadostnih finančnih sredstev za izvedbo vseh načrtovanih ukrepov.

RS je za kršitev prejela **uradna opomina** Evropske komisije

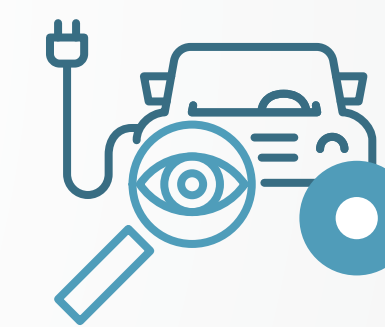
IZVAJANJE IN SPREMLJANJE

Ni vzpostavilo pravne podlage za polnjenje e-vozil neregistriranim uporabnikom, za ustrezno določitev cene in nediskriminatorno sodelovanje upravljavcev distribucijskega sistema z investitorji polnilnic.

Izvajalo je ukrepe spodbujanja nakupa e-vozil in postavitve polnilnic, drugih načrtovanih ukrepov pa ni izvedlo.

Določilo je obveznosti glede spremljanja in izvajanja ukrepov in ciljev e-mobilnosti, vendar jih ni izvajalo.

FINANČNE SPODBUDE V OBDOBJU 2016–2018

7.998.743 €
nepovratnih spodbud
za nakup 1.215 e-vozil

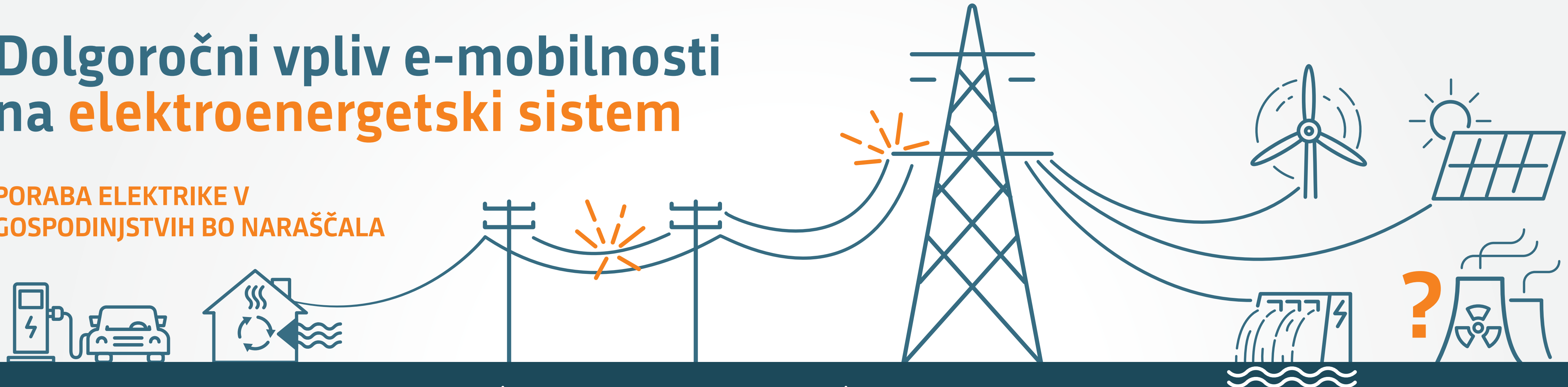
20.990.618 €
povratnih spodbud
za nakup 1.094 e-vozil

443.758 €
spodbud, izplačanih
občinam za postavitev
polnilnic

SKORAJ POLOVICA KUPCEV PRVIČ REGISTRIRANIH VOZIL JE PREJELA FINANČNE SPODBUDE

Dolgoročni vpliv e-mobilnosti na elektroenergetski sistem

PORABA ELEKTRIKE V GOSPODINJSTVIH BO NARAŠČALA

Povečanje števila e-vozil in polnilnic

+ Drugi uporabniki omrežja (toplotne črpalke)

Povečana obremenitev distribucijskega omrežja

Kasneje vpliv na večjo obremenitev prenosnega omrežja

Potreba po večji proizvodnji elektrike

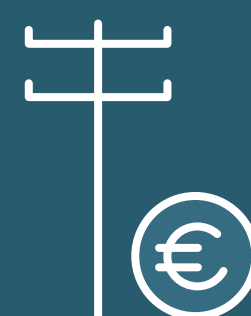
3.000 kWh ob izgradnji omrežja

4.000 kWh danes

16.000 kWh ob uporabi toplotne črpalke in 2 e-vozil

! Ni dimenzionirano za elektrifikacijo ogrevanja in prometa in že danes povsod ne omogoča dodatnega odjema

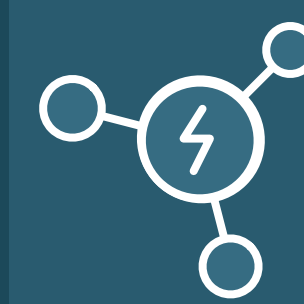
V povprečju je distribucijsko omrežje staro okrog **30 let** in ponekod že presega predvideno dobo uporabe

Potrebna bodo **vlaganja** za povečanje zmogljivosti in ojačitev **distribucijskega omrežja**

Ob množični elektrifikaciji prometa in ogrevanja tudi dodatna **vlaganja v prenosno omrežje**

Uporaba novih tehnologij (pametna omrežja, prilagodljivi odjem) in **spremembe navad** uporabnikov

Vir: Vpliv množične elektrifikacije osebnega prometa in ogrevanja na razvoj distribucijskega omrežja, Elektroinštitut Milan Vidmar, Ljubljana, november 2018.

Ministrstvo je bilo pri načrtovanju komplementarnih ukrepov e-mobilnosti **DELNO UČINKOVITO**

S sprejetjem pravilnika in pripravo strategije za alternativna goriva je **vzpostavilo pogoje za upoštevanje e-mobilnosti v 10-letnih razvojnih načrtih operaterjev SODO in ELES** ter **dalo soglasja na pripravljena razvojna načrta SODO in ELES** za obdobje 2019–2028.

Sprejelo je pravno podlago za poročanje o porabi elektrike v prometu,

vendar poročanja ni vzpostavilo, zato nima podatkov o:

ne more ustrezno načrtovati energetske politike in spremljati naložb v energetska infrastrukturo e-mobilnosti.

Vzpostavilo je pogoje za sporočanje podatkov o prodaji OVE za promet in ugotovilo,

da predpisani energijski deleži OVE v prometu za leta 2016, 2017 in 2018 **niso doseženi.**

Ni izvedlo ukrepov za njihovo povečanje.

- **lokaciji in številu** priključnih mest za e-vozila
- **količini elektrike,** porabljene na teh polnilnih mestih
- **deležu elektrike** iz OVE* v prometu

*obnovljivi viri energije

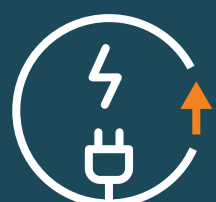

Ni pravočasno pripravilo Energetskega koncepta Slovenije, zato RS ni imela osnovnega strateškega dokumenta energetske politike, ki bi določal temeljne usmeritve državne energetske politike.

Oktober 2017 je **začelo s pripravo Celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta** Republike Slovenije, ki ga je vlada sprejela februarja 2020.

RAZVOJNI NAČRT SODO 2019–2028

Zaradi uporabe e-vozil in toplotnih črpalk je predvideno:

7,4 % povečan odjem elektrike iz distribucijskega omrežja

22,9 % povečana konična obremenitev omrežja v letu 2028

370 mio € vlaganj v distribucijsko omrežje v 10-letnem obdobju

Od SODO ni pridobilo podatkov o povečanem odjemu elektrike in povečani obremenitvi distribucijskega omrežja samo zaradi uporabe e-vozil in **ni predlagalo ukrepov glede povečane obremenitve** distribucijskega omrežja zaradi vpliva e-vozil.

MNENJE RAČUNSKEGA SODIŠČA

Računsko sodišče meni, da je bilo poslovanje ministrstva **pri udejanjanju e-mobilnosti delno učinkovito.**

Zahteve

Računsko sodišče je podalo zahtevo za izvedbo popravljalnega ukrepa:

ministrstvo mora **dopolniti strateške in izvedbene dokumente z manjkajočo predpisano vsebino.**

Priporočila

Računsko sodišče je ministrstvu podalo 8 priporočil, med drugim naj:

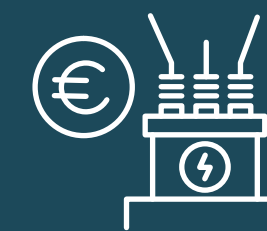
dopolni strateške in izvedbene dokumente (s kazalniki, finančnimi viri)

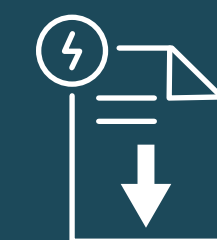
preveri obstoj nasprotujočih si ukrepov e-mobilnosti in njihovo opuščanje

prouči pravno ureditev pokritosti polnilnic, določitev ustrezne cene storitev polnjenja in zagotovitev celovitih informacij o polnilnicah

prouči zadostnost virov financiranja in njihovega zagotavljanja za investicije v distribucijsko omrežje

prouči možnosti pridobivanja podatkov o porabljeni električni energiji za polnjenje e-vozil od ponudnikov storitev polnjenja

prouči ustreznost ukrepov za povečanje OVE v prometu in **uvedbe novih ukrepov**